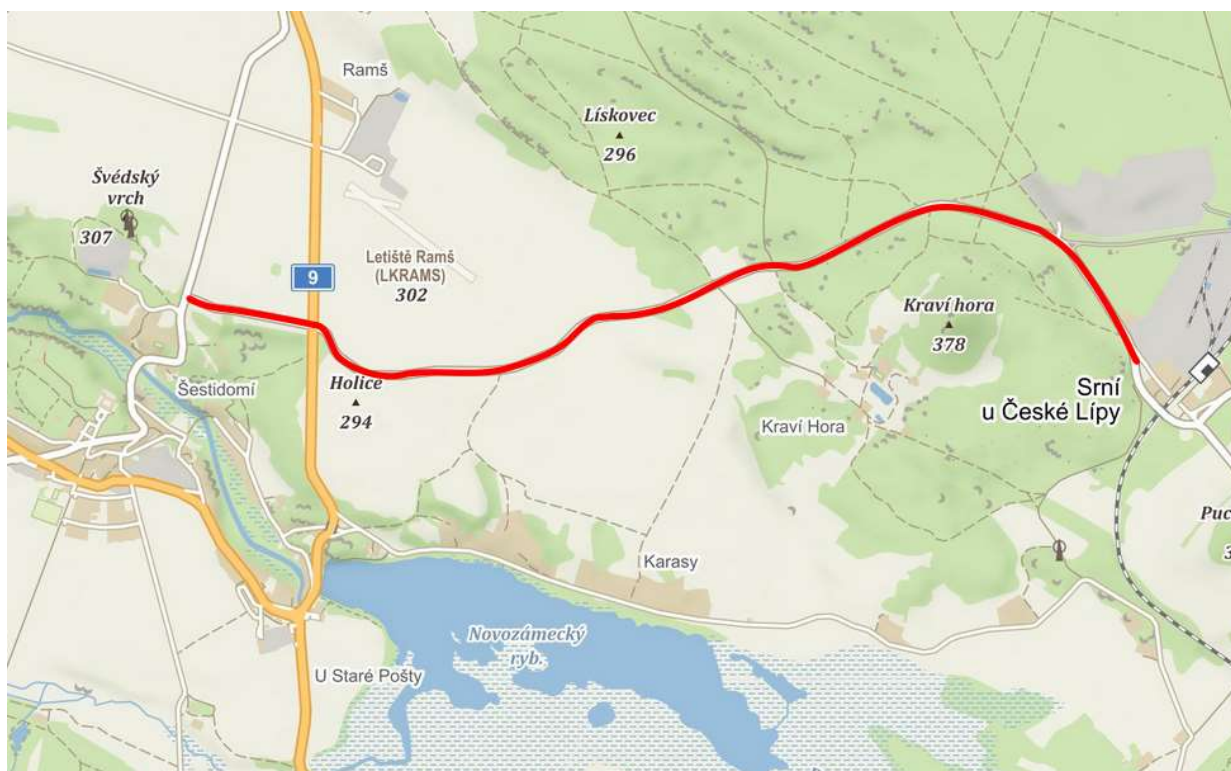

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

Biologické posouzení okolí silnice 26833 mezi osadou Šestidomí a Srní u České Lípy

Zájmovým územím pro posudek je liniová zeleň rostoucí podél komunikace č. 26833 mezi osadou Šestidomí severně od Zahrádek a obcí Srní u České Lípy. Hlavní pozornost byla věnována části silnice západně od Kraví hory. V lese při východní straně silnice nebude podle projektu žádný větší zásah do zeleně prováděn.

Celý sledovaný úsek silnice (až do obce Srní) měří přibližně 4 kilometry.

Mapa lokality – sledovaná silnice je vyznačena červeně.

Část předmětné komunikace západně od křižovatky s hlavní silnicí na Českou Lípu je lemována fragmenty oboustranné aleje jabloní se vtroušenými listnatými stromy (duby). Stromy jsou v poměrně dobrém stavu, místy s dutinami a proschlými větvemi. V některých úsecích dřeviny na jedné straně silnice zcela chybí. Severně od jabloňové aleje se rozkládá větší louka, jižně za cca čtyřicet metrů širokým travnatým pásem pak porost lesního charakteru.

Úsek východně od křižovatky s hlavní silnicí – až po lesní celek – prochází výhradně mezi poli. Jedinou doprovodnou zeleň zde tvoří poměrně mladá alej roubovaných jeřábů. Velká část stromů je však v současnosti zcela suchá. Stromy nemají křovinný podrost a jsou jedinými dřevinami na poměrně dlouhém úseku. Počátkem klesání směrem k odbočce na Kraví horu jeřábová alej končí.

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

V širším okolí sledovaného silničního úseku se rozkládají zemědělské plochy zcela bez dřevin – louky či pole. Z hlediska krajinného potenciálu je třeba vnímat zeleň lemující silnici 26833 jako velmi důležitý ekologický i interakční prvek a doplnění dřevin je zde vyloženě žádoucí.

Metodika provedeního monitoringu:

Výskyt živočichů na předmětné lokalitě byl sledován především s ohledem na ornitofaunu.

Lokalita byla navštívena na začátku července 2020.

Stromy v aleji byly jednotlivě prohlédnuty za účelem zhodnocení stavu dutin z pohledu možných hnízdišť ptáků a dočasných či dlouhodobých úkrytů pro netopýry. Přítomnost těchto živočichů je sledována podle typických znaků (zbytky trusu, škrábance na kůře, hnízda, posouzení vhodnosti dutin k osídlení netopýry).

K monitoringu výskytu ptačích druhů v aleji a jejím okolí sloužily vokalizační projevy ptáků (zpěv) a přímá pozorování. Jednotlivé terénní návštěvy však nemohou plně nahradit dlouhodobé sledování lokality. Další informace týkající se zvláště chráněných druhů ptáků, které by mohly být realizací projektu dotčeny, proto doplnila recentní data z Nálezové databáze ochrany přírody AOPK ČR (dále jen „NDOP“).

Zjištěné druhy živočichů

Ptačí druhy zjištěné na lokalitě v rámci zoologického mapování shrnuje následující tabulka s vyznačením druhů zvláště chráněných podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. k zákonu č. 114/1992 Sb, o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZCHD“). Druhy výrazněji vázané na stromový porost aleje (eventuálně navazující keřový podrost) jsou vyznačeny tučně.

Český název	Vědecký název	Stav ochrany podle legislativy
jiříčka obecná	<i>Delichon urbica</i>	ohrožená
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	
kos černý	<i>Turdus merula</i>	
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	
špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>	
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>	
strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>	
skřivan polní	<i>Alauda arvensis</i>	
pěnice hnědokřídla	<i>Sylvia communis</i>	
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>	
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	
sýkora modřinka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	
sýkora babka	<i>Poecile palustris</i>	
lejsek šedý	<i>Muscicapa striata</i>	ohrožený

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>	
linduška lesní	<i>Anthus trivialis</i>	
poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>	
káně lesní	<i>Buteo buteo</i>	

Tabulka 1.: Druhy zjištěné na sledované lokalitě. Tučně jsou vyznačeni ptáci, kteří mají silnější vazbu na doprovodnou vegetaci rostoucí podél silnice.

Stromy v západní části aleje se nacházejí v lepším stavu a mají poměrně dobrou návaznost na další dřeviny v okolí. Většina zjištěných druhů ptáků se vyskytovala v tomto úseku.

Nálezová data obratlovců z NDOP pro širší okolí mapované aleje nejsou v tomto případě příliš relevantní. Důvodem je velký počet vzácných druhů, které byly v relativní blízkosti aleje zaznamenány v souvislosti s hodnotným biotopem Novozámeckého rybníka a podmáčených ploch v jeho sousedství. V naprosté většině se však v případě zadávaných druhů nejedná o živočichy s užití vazbou na tak odlišný typ krajiny, jakým je sledovaná alej mezi poli.

Na vozovce v blízkosti Kraví hory byl zjištěn pozůstatek slepýše křehkého (*Anguis fragilis*). Tento zvláště chráněný plaz (silně ohrožený druh) však rovněž nemá přímou vazbu na dřeviny v aleji.

Pobytové stopy netopýrů nebyly v aleji zjištěny.

Na sledované lokalitě se nevyskytují doupné stromy či dostatečně objemná torza dřevin, které by mohly být ve větší míře vhodné pro dřevokazný hmyz. V jedné z jabloní v počátečním úseku se nachází mraveniště, nejedná se však o ZCHD mravence *Formica* sp.

Komentář k zjištěným výsledkům

Při terénní pochůzce nebyl zjištěn ZCHD ptáků s přímou vazbou na lokalitu. Ohrožené vlaštovky zde pouze přeletují při sběru potravy, lejsek šedý (rovněž ohrožený) se vyskytoval při lesním okraji jižně od ovocné části aleje (u osady Šestidomí). Samotnou alej však lejsek s největší pravděpodobností využívá jen zcela okrajově.

Ze ZCHD ptáků zaznamenaných v širším okolí podle NDOP lze s ohledem na mapovanou lokalitu uvažovat o výskytu ůhýka obecného a ůhýka šedého. Především ůhýk obecný bývá častým obyvatelem křovinatých alejí. Naprostá většina sledovaného úseku však nenabízí dobré podmínky pro zmíněné ptačí druhy – zcela zde chybí keřový podrost. Vhodnější by v tomto ohledu mohl být jen úplný začátek mapované silnice u osady Šestidomí – zde se však nachází keřové porosty převážně mimo těleso silnice a nebude do nich zasahováno při realizaci projektu.

Četné jsou v NDOP rovněž nálezy bramborníčka černohlavého. Tento pták však ke svému životu využívá především nekosené travní porosty s keřovým doprovodem. Ani pro něj není mapované území vhodné.

Pobytové stopy netopýrů v aleji zjištěny nebyly. Jabloňová část aleje sice disponuje dutinami v kmeni některých stromů, nejsou však pro letouny vhodné (průtočné či zapadané materiálem). Ushlé nepřilíživé jeřáby také nemají vhodné parametry z pohledu netopýrů, nenacházejí se zde žádné dutiny ani odchlíplá kůra. Tyto stromy nejsou vzhledem k nízkému stáří příliš vhodné ani z pohledu dřevokazného hmyzu.

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

Závěr zoologického monitoringu a doporučení k realizaci projektu

V mapované oblasti byly zjištěny zvláště chráněné druhy vlaštovka obecná a lejsek šedý. Ani jeden z nich však nemá dle názoru zpracovatele vazbu ke sledované aleji. S ohledem na charakter aleje, velkou vzdálenost od dalších porostů a chybějící křoviny není pravděpodobný ani výskyt dalších ZCHD, které se v širším okolí mohou vyskytovat podle údajů z databáze NDOP (např. ťuhýci, bramborníčky).

Plánované zásahy do dřevin je nutné vždy provádět mimo období hnízdění ptáků.

Přítomnost netopýrů nebyla v aleji zjištěna, s ohledem na stav a charakter dřevin není příliš pravděpodobná.

Biologická hodnota usychající aleje jeřábů mezi křižovatkou se silnicí na Českou Lípou a lesem u Kraví hory je v současné době velmi nízká. Právě na tuto část je však nutné pohlížet jako na velice důležitý prvek v krajině. S ohledem na rozsáhlé okolní plochy polí by bylo vyloženě vhodné alej obnovit a podpořit roli dřevin v okolní zemědělsky využívané krajině.

Zpracovatel průzkumu:

Mgr. Olga Hušková

Použitá literatura a další zdroje:

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. 2020-07-09

Netopýři v lesích: doporučení pro lesnickou praxi – Cepáková, E., Hort, L., vydala Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON) roku 2013

Zákon o ochraně přírody a krajiny, č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Mapové podklady podle www.mapy.cz

Obrazová příloha:

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

Obr.1: Úsek poměrně dobře zachovalé ovocné aleje mezi křižovatkou s hlavní silnicí a osadou Šestidomí

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

Obr. 2: Alej jeřábů mezi poli směrem ke Kraví hoře. Patrný je velmi špatný stav této aleje, všechny neolistěné stromy jsou zcela suché.

Obr. 3: Lépe zachovaná část jeřábové aleje (pohled z opačné strany směrem k západu)